

Agrotechnikai és abiotikus tényezők hatása a magyarországi szója- és olajtök-vetések gyomnövényzetére

OTKA K 111921

Témavezető: Pinke Gyula

Futamidő: 2015-2016

A szóját (*Glycine max*) és az olajtököt (*Cucurbita pepo* ssp. *styriaca*) Magyarországon jelentős mennyiségben termesztik. Annak ellenére, hogy mindkét kultúrának meglehetősen nehéz a gyomszabályozása, gyomnövényzetüket ez idáig nem tanulmányozták országos léptékben. Ennek a kutatásnak az a legfontosabb célja, hogy azonosítsa és rangsorolja a szója- és olajtök-vetések gyomflórájának összetételét meghatározó agrotechnikai és abiotikus tényezőket. Hozzávetőleg 150 szója- és 150 olajtök-vetés nyárutói gyomnövényzete kerül felvételezésre a szántóföldek agrotechnikai és abiotikus jellemzőinek összeírásával, két kutatási év alatt. Felkeressük azokat a gazdálkodókat, akik hozzájárulnak, hogy a szántóföldjeiken gyomfelvételezést végezzünk, és megadják a szántóföldjeikre vonatkozó agrotechnikai információkat. Minden egyes szántóföldön négy db 50 m²-es mintatéren készítjük el a vegetáció-felvételeket. Az adatokat többek között „backward” szelekció után redundancia elemzéssel (RDA) értékeljük.

A kutatás kiinduló hipotézisei a következők: (i) Bizonyos tényezők szignifikánsan befolyásolják a gyomnövényzet összetételét. (ii) A szignifikáns tényezők és egyes gyomfajok térfoglalásának mértéke között kimutatható összefüggések vannak. (iii) Várhatóan a gyomszabályozási módszereknek (herbicidek, mechanikai gyomirtás) van az egyik legfontosabb hatása a gyomösszetételre. (iiii) Mindkét kultúra esetében legfeljebb 15-20 a fontos gyomosító fajok száma. A hipotéziseknek megfelelően elsősorban a következő kérdésekre keressük a választ: (1) Melyik agrotechnikai és abiotikus tényezők hatása a legfontosabb a szója- és az olajtök-vetések gyomösszetételének kialakításában? (2) Melyik gyomfajok térfoglalása van pozitív vagy negatív korrelációban a szignifikáns tényezőkkel? (3) Melyik gyomszabályozási módszereknek van szignifikáns hatása a gyomflórára? (4) Melyek a hazai szója- és olajtök-vetések legnagyobb térfoglalású gyomnövényei?

Várhatóan azonosítani tudjuk azokat a tényezőket, amelyek leginkább felelősek a gyomosodásért, és az ebből fakadó termésvesztésért. Ezeknek az agrotechnikai és abiotikus tényezőknek az ismerete elengedhetetlen a hatékonyabb gyomszabályozási stratégiák kidolgozásához. Mindez kisebb gyomborítást, nagyobb termést és jövedelmezőbb szója- és olajtök-termesztést eredményezhet.